

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 18 lutego 2016 r.

Adam Bodnar

VII.7034.1.2014.AL

Pan
Jarosław Gowin
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa
Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Rzecznik Praw Obywatelskich zajął się sprawą dotyczącą **możliwości otrzymania płatnego urlopu naukowego, który pozwoliłby na zintensyfikowanie pracy nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej.** W tej sprawie Rzecznik skierował w dniu 24 listopada 2014 r. wystąpienie do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z prośbą o ustosunkowanie się do opisanego problemu. W załączeniu pozwalam sobie przesłać kopię wystąpienia oraz udzielonej na nie odpowiedzi.

Zgodnie z art. 134 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 ze zm.; dalej jako: Prawo o szkolnictwie wyższym), **nauczyciel akademicki przygotowujący rozprawę doktorską może otrzymać płatny urlop naukowy w wymiarze nieprzekraczającym trzech miesięcy.** Jednakże w świetle art. 108 pkt 3 Prawa o szkolnictwie wyższym, **wskazany powyżej przepis nie dotyczy pracowników instytutów badawczych.** Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1095 ze zm.; dalej jako: ustawa o instytutach badawczych) **nie przewiduje możliwości udzielenia pracownikom naukowym płatnych urlopów naukowych.** Jak wskazano we wcześniejszym wystąpieniu Rzecznika, urlopy

takie przewidywała obowiązująca uprzednio ustawa z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo - rozwojowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 159, poz. 993 ze zm.).

Zgodnie z art. 65 ustawy o instytutach badawczych w sprawach dotyczących stosunku pracy pracowników instytutu, w zakresie w niej nieuregulowanym, stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 ze zm.). Zgodnie z art. 103² § 1 pkt 4 Kodeksu pracownikowi przysługuje prawo do urlopu szkoleniowego w wymiarze 21 dni w ostatnim roku studiów – na przygotowanie pracy dyplomowej oraz przygotowanie się i przystąpienie do egzaminu dyplomowego. Jak wykazano w wystąpieniu Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 24 listopada 2014 r., przepis ten nie będzie miał zastosowania do pracowników instytutów badawczych, którzy nie są słuchaczami studiów doktoranckich.

W odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika, prof. Marek Ratajczak, sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wskazał, że „podstawową przyczyną odmiennego potraktowania pracowników naukowych instytutów badawczych i nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelniach, w kwestii dotyczącej urlopu naukowego dedykowanego przygotowaniu rozprawy doktorskiej, są różnice wynikające z obowiązków obu grup zawodowych, będące konsekwencją odmiennych zadań, jakie wyznaczone zostały przez ustawodawcę instytutom badawczym i uczelniom”. Jednocześnie Rzecznik został poinformowany, że **w toku prac nad nowelizacją ustawy o instytutach badawczych problem ten zostanie powtórnie przeanalizowany.**

Stanowisko w powyższej sprawie przedstawiła Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” w piśmie z dnia 30 września 2015 r. skierowanym do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W załączeniu przesyłam kopię pisma oraz odpowiedzi udzielonej przez ministerstwo.

Zdaniem Skarżących, „wskazane ustawy różnicują uprawnienia związane z urlopem służącym przygotowaniu rozprawy doktorskiej oraz urlopem służącym przygotowaniu się do obrony rozprawy doktorskiej w zależności od tego, w jakim miejscu pracy jest zatrudniona osoba, pragnąca uzyskać stopień doktora, a zatem w zależności od tego czy jest lub nie pracownikiem naukowym lub nauczycielem akademickim”.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o wskazanie, czy Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego planuje w najbliższym czasie dokonanie zmian legislacyjnych w opisanym w wystąpieniu zakresie.

Załącznik 4

Podpis na oryginale